

**Вищий навчальний заклад
«Університет економіки та права «КРОК»
Кафедра журналістики**

Н.М. Момот

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ
ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**
для студентів денної, заочної та дистанційної
форм навчання спеціальності “Культурологія”
рівня вищої освіти бакалавр, освітньо-професійна програма «Культурологія»

Затверджено
засіданням кафедри журналістики
Протокол №1 від 28 серпня 2022 року

Київ – 2022

Наскрізна програма практики та методичні рекомендації для денної,
заочної та дистанційної форм навчання спеціальності “Культурологія” рівня
вищої освіти бакалавр

Н.М. Момот. Київ: Університет «КРОК», 2022. 18 с.

Методичні рекомендації окреслюють ключові аспекти організації та проходження навчально-ознайомчої практики майбутніми культурологами - здобувачами спеціальності “Культурологія” ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». Цей посібник дає здобувачам інструкцію проходження навчально-ознайомчої практики для формування навичок роботи у сфері культурології. Він поєднує теоретичні положення українського законодавства та практичні рекомендації. Це допомагає з перших курсів опанувати інструменти роботи інституцій галузі культури та мистецтва. Використання посібника забезпечує якісну підготовку майбутніх культурологів до реальних професійних завдань.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ	
ПРАКТИКИ.....	8
2.1 Мета і завдання навчально-ознайомчої	
практики.....	8
2.2 Організація навчально-ознайомчої	
практики.....	11
2.3. Обов'язки здобувачів-	
практикантів.....	12
2.4. Підведення підсумків практичної підготовки.....	13
2.5. Перелік звітної документації.....	14
2.6. Матеріальне забезпечення практичної підготовки.....	16
2.7. Критерії оцінювання.....	16
ДОДАТКИ.....	18

ВСТУП

Програма та методичні рекомендації навчально-ознайомчої практики розроблені відповідно до «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Університету «КРОК», затвердженого рішенням Вченої Ради Університету (протокол № 4 від 07 квітня 2020 року), а також законодавства у сфері вищої освіти України: Закону «Про вищу освіту», Закону «Про освіту» та внутрішньої документації Університету.

Практична підготовка є невід'ємною та важливою складовою освітнього процесу в сфері культурології. Вона покликана не лише закріпити теоретичні знання, отримані під час навчання, але й сформувати набір професійних компетенцій, необхідних для успішної діяльності в глобальному інформаційно-культурному просторі. У контексті культурології практика набуває особливого значення, оскільки дозволяє здобувачам безпосередньо взаємодіяти зі структурами галузі культури та мистецтва, вивчати специфіку роботи у креативних індустріях та розвивати навички крос-культурної комунікації. Навчально-ознайомча практика є першим кроком здобувачів-культурологів до усвідомленого входження у професійну сферу. Виконуючи завдання в межах чинного законодавства, здобувачі навчаються дотримуватися процедурних вимог, зберігати об'єктивність і діяти в етичних рамках, що закладає міцну основу для подальшого добросовісного виконання професійних обов'язків.

Програма розроблена з урахуванням сучасних тенденцій розвитку креативних індустрій, включаючи креативну економіку, арт-менеджмент та зростаючу роль медіасфери у культурологічних процесах. Вона спрямована на підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в умовах інтенсивного впливу інформаційно-культурологічних процесів, швидкої зміни технологій та методик організації культурологічних проєктів.

Методичні рекомендації, що є невід'ємною частиною цього документа, надають детальні інструкції щодо організації практики з урахуванням досвіду практичної діяльності креативних індустрій. Вони включають рекомендації

щодо вибору баз практики, в тому числі культурних і мистецьких інституцій, медіа-організацій та арт-установ, оформлення необхідної документації, а також критерії оцінювання результатів практики. Особлива увага приділяється адаптації процесу практичної підготовки до умов дистанційного навчання та віддаленої роботи, що є особливо актуальним в контексті глобальних викликів та міжнародної співпраці.

Програма акцентує увагу на розвитку ключових компетенцій культуролога, таких як:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність працювати в команді.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку й ведення здорового способу життя.
- Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
- Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

- Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.
- Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.
- Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

Особлива увага в програмі приділяється розвитку soft skills, критично важливих для культурології: міжкультурної комунікації, дипломатичності, адаптивності до роботи в різних культурних контекстах, лідерських якостей та вміння працювати у командах.

Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно працювати у креативних індустріях, аналізувати та висвітлювати культурні події, створювати якісний арт-продукт для суспільства та сприяти збереженню культурної спадщини України, розвитку міжкультурного діалогу через реалізацію культурних проєктів.

Таким чином, дана наскрізна програма практики є інструментом у формуванні професійної майстерності майбутніх культурологів, сприяючи їх становленню як кваліфікованих фахівців у сфері культурології.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Наскрізна програма навчально-ознайомчої практики забезпечує реалізацію принципів академічної доброчесності, доступності та індивідуальної освітньої траєкторії, надає здобувачам можливість опанувати сучасні методи і форми роботи в галузі культурології, поєднуючи теоретичні знання із практичними навичками. Це відповідає меті підготовки здобувачів освіти до ефективної професійної діяльності.

Важливе значення навчально-ознайомчої практики можна розкрити через такі аспекти. Практичне застосування теоретичних знань дозволяє здобувачам застосувати на практиці концепції та теорії, вивчені в аудиторії.

Сприяє глибшому розумінню теоретичного матеріалу через його практичне втілення.

Вона забезпечує здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність бути критичним і самокритичним; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Розвиває професійні компетенції. Формує та вдосконалює навички сприйняття та розуміння різноманітного культурно-мистецького продукту. Формує здатність працювати з різними проєктами. Покращує вміння аналізувати та інтерпретувати культурні суспільні процеси.

Допомагає адаптації до професійного середовища. Знайомить з реальними умовами роботи у креативних індустріях. Сприяє тому, щоб зрозуміти корпоративну культуру та етику професійного спілкування.

Розвиває soft skills. Вдосконалює комунікативні навички. Удосконалює вміння працювати в команді. Сприяє формуванню лідерських якостей.

Професійна орієнтація. Допмагає визначитися з майбутньою спеціалізацією у культурології. Дає можливість ознайомитися з різними напрямками культурної діяльності.

Критичне мислення та аналітичні здібності. Вдосконалює вміння аналізувати сучасні культурні процеси. Розвиває здатність критично оцінювати джерела інформації. Етична та правова компетентність. Поглиблює розуміння етичних норм та правових аспектів культурної діяльності.

Креативні навички. Розвиває і вдосконалює навички роботи з різними форматами арт-проєктів. Самооцінка та професійний розвиток. Стимулює професійне зростання та самоосвіту. Портфоліо. Дає можливість створити професійне портфоліо робіт. Міждисциплінарний підхід. Сприяє інтеграції знань з різних дисциплін у практичній діяльності.

Тривалість практики. Навчально-ознайомча практика проводиться для здобувачів першого курсу спеціальності 034 Культурологія для освітньо-професійної програми “Культурологія” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у відповідності з навчальним планом у другому семестрі, тривалість практики – 150 годин (4 тижні) – 5 кредитів (за європейською кредитно-трансферною системою ECTS).

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Мета і завдання навчально-ознайомчої практики

Метою навчально-ознайомчої практики є формування у здобувачів професійних компетентностей у сфері культурології, узагальнення набутих теоретичних і практичних знань, зокрема навичок і умінь, що формують фахівців за ОПП «Культурологія» на першому бакалаврському освітньому рівні й сприяють поліпшенню якості їх професійної підготовки; ознайомлення здобувачів-практикантів зі змістом роботи культуролога, з основними видами культурологічної діяльності. Безпосередньою метою практики є ознайомлення студентів з принципами функціонування бібліотек, музеїв, експоцентрів, арт-центрів та івент-агентств України, закріплення та поглиблення здобутих теоретичних знань під час вивчення оцифрованих культурознавчих джерел, функціонування та наповнення культурологічних сайтів, віртуальних музейних та екскурсійно-туристичних платформ при роботі з культурними фондами.

Під час проходження навчально-ознайомчої практики студенти-практиканти отримують індивідуальні завдання, які повинні вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог. Під час цієї практики студенти повинні виконати такі індивідуальні завдання:

1. Отримати календарний план роботи.
2. Отримати графік відвідування місць виробничих екскурсій.
3. Вести нотатки спостережень під час навчально-ознайомчих екскурсій.

4. Ознайомитися з особливостями діяльності навчально-наукової та цифрової бібліотеки Університету.
5. Опрацювати культурологічні сайти, віртуальні музейні та екскурсійно-туристичні платформи.
6. Підготувати опис трьох опрацьованих культурологічних сайтів, віртуальних музейних та екскурсійно-туристичних платформ.
7. Підготувати матеріал до сторінки сайту Університету «КРОК» - Туристичні локації.
8. Організувати та провести залікове екскурсійне заняття по Туристичних локаціях Університету «КРОК» або долучитися до проведення екскурсій під час щорічного фестивалю «КРОК збирає друзів».
9. Оформити документи практики.

Проходження всіх етапів практики забезпечує формування у здобувачів таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК08. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку й ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК06. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

СК10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

СК11. Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.

СК12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами після проходження практики:

РН06. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів і візуальних технологій.

РН09. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх упровадження.

РН10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

РН11. Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.

РН12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події і проєкти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети й завдань.

РН13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

РН14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями і нефаківцями.

PH15. Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною й іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.

PH16. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську і професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

Під час навчально-ознайомчої практики застосовують такі методи навчання: словесні, наочні, практичні. Зокрема, спостереження, демонстрація, пояснення, інструктаж, синтез, оцінювання, аналітичний, індуктивний та дедуктивний аналіз.

2.2. Організація навчально-ознайомчої практики

Порядок організації проходження практики

Процес проходження практики регулює Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Університету «КРОК» (протокол № 4 від 07 квітня 2020 року). Відповідно, до керівництва практикою від закладу освіти залучаються науково-педагогічні працівники Університету. Перевага при призначенні керівників практики від Університету надається досвідченим працівникам відповідних кафедр. Завдання керівника практики від закладу освіти визначається програмою практики.

Навчально-ознайомча практика є важливим компонентом освітнього процесу, вона забезпечує послідовне опанування теоретичних знань та їх інтеграцію у практичну діяльність через виконання цілеспрямованих завдань. Тому організація такої практики має бути чітко структурована, мотивуюча та орієнтована на розвиток ключових компетентностей майбутніх фахівців. Дотримання структурованої організації практики сприяє підвищенню рівня відповідальності здобувачів, розвитку креативного мислення. Нижче наведено покроковий опис основних етапів організації цієї практики, який допоможе викладачам ефективно планувати та реалізовувати навчальний процес.

Навчально-ознайомча практика здобувачів ОПІ «Культурологія» поділяється на три етапи.

Перший етап – ознайомчий. Цей етап закладає основу для успішного виконання завдань практики. На ньому здобувачі отримують знання, необхідні для правильної підготовки та виконання завдань.

Другий етап – навчальний. На цьому етапі здобувачі виконують програму практики: знайомляться з особливостями діяльності навчально-наукової та цифрової бібліотеки Університету; опрацьовують культурологічні сайти, віртуальні музейні та екскурсійно-туристичні платформи, готують опис трьох опрацьованих культурологічних сайтів, віртуальних музейних та екскурсійно-туристичних платформ, готують матеріал до сторінки сайту Університету «КРОК» - Туристичні локації.

Третій етап – підсумковий. Здобувачі організують та проводять залікове екскурсійне заняття по Туристичних локаціях Університету «КРОК» або долучаються до проведення екскурсій під час щорічного фестивалю «КРОК збирає друзів». А також належним чином оформляють матеріали практики та звітні документи.

Рефлексія. Здобувач описує, що нового він дізнався, які труднощі виникли.

Обговорення результатів. У груповому чи індивідуальному форматі результати обговорюються із керівником практики і одногрупниками. Це допомагає побачити інші підходи, уникнути типових помилок та отримати нові ідеї.

На кожному етапі керівнику практики рекомендується надсилати студентам мотивуючі листи та контролювати строки виконання завдань.

2.3. Обов'язки здобувачів-практикантів

Здобувачі зобов'язані:

- перед проходженням практики здобувачі повинні ознайомитися із змістом практики та індивідуальними завданнями;
- пройти інструктаж з техніки безпеки, охорони праці, правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету і суворо їх дотримуватися;
- своєчасно прибути/підключатися онлайн;

- відповідати на повідомлення керівника практики протягом 3 робочих днів;
- виконувати усі завдання, передбачені у програмі практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та здати її на кафедру;
- захистити практику на кафедрі.

2.4. Підведення підсумків практичної підготовки

1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

2. Форма звітності про проходження практики здобувачем вищої освіти визначається вимогами, які встановлені в програмі практики. Обов'язковою формою звітності є звіт з практики, структура та вимоги до якого визначаються програмою практичної підготовки.

3. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти в комісії, призначеній керівником кафедри. До складу комісії входять керівники практики від Університету та інші науково-педагогічні працівники Університету.

4. Оцінка здобувача освіти за практику виставляється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти та вимог програми практики і враховується до загального рейтингу успішності за результатами наступного семестрового контролю.

5. Здобувачу освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав негативну оцінку з практики, може бути надано право на проходження практики повторно при виконанні умов, визначених Університетом.

6. Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданнях кафедри не менше одного разу протягом навчального року.

Вимоги до звіту про практику.

Завершальним етапом практики є оформлення звіту про проходження практики, в якому здобувач-практикант висвітлює зміст своєї роботи впродовж практики.

Звіт про практику повинен бути оформлений належним чином. Текст: міжрядковий інтервал – 1,5, шрифт 14, Times New Roman, нумерація сторінок обов'язкова.

Зміст звіту повинен містити в собі відомості про результати виконання усіх вимог програми практики та індивідуального завдання.

Звіт про проходження практики має таку схему:

Звіт студента/студентки кафедри журналістики Університету економіки та права «КРОК».

1. Назвіть прізвище, ім'я та по батькові керівника.
2. Перелічіть завдання, які виконували.
4. Вкажіть, чи графік практики був складений відповідно до її програми і специфіки. Опишіть, як виконували заплановане (конкретизуйте, що саме було зроблено, а що не вдалося реалізувати і чому).
5. Означте, які матеріали за час проходження практики ви написали з власної ініціативи, а які – за завданням керівника. Сформулюйте, як оцінили одногрупники ваші матеріали.
6. Коротко охарактеризуйте методику підготовки і створення арт-проєкту або івент-заходу.
7. Окресліть труднощі, які виникали під час практики, вкажіть, як доводилося долати їх – самостійно чи з допомогою керівника практики.
9. Запропонуйте власні пропозиції щодо поліпшення організації практики.

2.5. Перелік звітної документації.

Для підбиття підсумків проходження практики студенти готують та подають звітну документацію, яка підтверджує виконання всіх етапів роботи та дозволяє оцінити якість засвоєних знань і навичок.

Титульний аркуш звіту містить:

- назву навчального закладу та кафедри
- назву практики («Навчально-ознайомча практика»)
- прізвище, ім'я, по батькові студента
- група, курс, форма навчання
- ПІБ посада та вчене звання керівника практики
- місце та рік виконання.

Індивідуальне завдання практики

- видається викладачем із зазначенням теми, мети та змісту роботи;
 - графік практики;
- короткий опис виконаних дій за датами та етапами.

Рефлексійна частина

- що нового здобувач дізнався про роботу бібліотеки, зокрема електронної
 - що вдалося реалізувати під час проведення екскурсій
 - які труднощі виникли та як їх було вирішено
 - чи вважає здобувач набуті навички корисними для майбутньої професійної діяльності і чому.

Додатки

- додаткові матеріали практики.

Так систематизуються матеріали, отримані та створені під час практики, забезпечується їх прозорість і підзвітність для керівника практики. Цей перелік звітної документації дозволяє оцінити досвід, отриманий бакалавром під час навчально-ознайомчої практики і сприяє визначенню ефективності практики.

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми на кафедрі.

2.6. Матеріальне забезпечення практичної підготовки

Для ефективної організації навчально-ознайомчої практики необхідно забезпечити здобувачів відповідними матеріальними ресурсами, які сприятимуть якісному виконанню завдань.

Технічне обладнання: комп'ютери або ноутбуки із стабільним доступом до Інтернету, які дозволяють працювати з електронною поштою, онлайн-формами, текстовими редакторами та іншими програмами, необхідними для підготовки і надсилання запитів.

Засоби комунікації: забезпечення доступу до електронної пошти, внутрішніх платформ для консультацій з викладачем (Teams), а також можливість користування веб-сайтами.

Програмне забезпечення: ліцензійні або безкоштовні текстові редактори (наприклад, Microsoft Word, Google Docs), браузер, програми для створення скріншотів, сканування документів та збереження електронних листів.

Захищене сховище даних: можливість збереження робочих файлів і матеріалів (на хмарних сервісах або локально), щоб забезпечити їх збереженість та доступність протягом усього періоду практики.

Забезпечення здобувачів усіма необхідними матеріально-технічними ресурсами для повноцінного виконання практичних завдань сприятиме розвитку навичок самостійної роботи та відповідальності.

2.7. Критерії оцінювання

Загальна сума балів за проходження навчальної практики – 100 балів. Захист матеріалів практики здобувачем – 15 балів, оцінка документації навчально-ознайомчої практики – 10 балів, створення власних матеріалів практики – 15 балів, проведення екскурсії чи івент-заходу – 60 балів.

Студент за проходження та захист практики може отримати такі бали:

-90-100 балів – здобувач демонструє високий рівень знань, навичок і відповідальності при виконанні навчально-ознайомчої практики. Вчасно подати на кафедру матеріали практики у повному обсязі. Належним чином

оформити звіт. Виконати програму практики у повному обсязі. Матеріали підготовлено на високому фаховому рівні. Захистити практику на відмінно.

-80-89 балів – здобувач демонструє гарний рівень знань і практичних навичок, проте має незначні недоліки, які не суттєво впливають на загальний результат. Вчасно подати на кафедру матеріали практики у повному обсязі. Належним чином оформити звіт. Виконати програму практики на 80%. Матеріали написані на високому фаховому рівні. Захистити практику на добре.

-70-79 балів – здобувач виконав основну частину завдання, однак робота містить кілька помітних недоліків, що впливають на якість та повноту виконання. Вчасно подати на кафедру матеріали практики у повному обсязі. Належним чином оформити звіт. Виконати програму практики на 75 %. Матеріали написані на фаховому рівні. Захистити практику на добре.

-60-69 балів – здобувач демонструє базові знання і навички, але має помітні недоліки в окремих аспектах виконання завдання, що впливає на якість роботи. Оцінка в цьому діапазоні свідчить про необхідність систематичного удосконалення теоретичних знань і практичних навичок, а також уважного ставлення до деталей при виконанні завдань. Подати на кафедру матеріали практики. Оформити звіт. Виконати програму практики на 60%. Захистити практику.

-50-59 балів – подати на кафедру матеріали практики. Виконати програму практики на 50%. Написати щоденник практики. Захистити практику.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»

Кафедра журналістики

Спеціальність: 034 Культурологія

ЗВІТ

З НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Студента/ки ПІП _____, КЛІТР-22

Науковий керівник: ПІП _____, (вчене звання, посада)

м. Київ – 2022 рік